

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau — MAĮ) 100 straipsnio 1 ir 2 dalių apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas

1. MAĮ 100 straipsnio 1 ir 2 dalių apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas.

100 STRAIPSNIS. Atleidimas nuo delspinigių

1. Mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ delspinigių ar jų dalies, jeigu:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-309](#), 2025-06-19, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11978

1) Neteko galios nuo 2007-07-19.

Nr. X-1249, 2007-07-03, Žin., 2007, Nr. 80-3220 (2007-07-19).

2) tokia teisinė galimybė yra numatyta specialiajame mokesčių įstatyme;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972.

Komentaras

Šis punktas taikomas specialiais atvejais, kai Lietuvos Respublikos Seimas specialiajame mokesčių įstatyme nustato atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ delspinigių ar jų dalies specialią tvarką ir sąlygas, pavyzdžiui, tokia tvarka ir sąlygos nustatytos 2018 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-1329 11 straipsnyje „Atleidimas nuo delspinigių už nesumokėtus mokesčius“.

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2018-12-28 Nr. (32.44-31-3E)-RM-42946.)

3) yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972.

Komentaras

Mokesčių administratorius turi teisę atleisti mokesčių mokėtoją nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ delspinigių ar jų dalies, jeigu yra nustatomas bent vienas šio įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas, t. y. :

1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo (žr. MAĮ 141 str. 1 dalies 1 punkto komentarą);

2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas (žr. MAĮ 141 str. 1 dalies 2 punkto komentarą);

3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui (žr. MAĮ 141 str. 1 dalies 3 punkto komentarą);

4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija

centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais (žr. MAĮ 141 str. 1 dalies 3 punkto komentarą).

Nustačius bent vieną iš šių pagrindų, mokesčių administratorius įgyja teisę atleisti mokesčių mokėtoją nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ delspinigių ar jų dalies.

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2022-12-22 Nr. R-5203).

4) kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1329](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-06-30, i. k. 2018-10972.

Komentaras

Mokesčių mokėtojas, fizinis asmuo, gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), ~~bet nesumokėtų (neišieškotų)~~ delspinigių ar jų dalies, jeigu mokesčių administratorius įvertinęs fizinio asmens ekonominę (socialinę) padėtį, nustato, kad delspinigius išieškoti nėra tikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu ir susidariusi nepriemoka gali būti pripažįstama beviltiška, kaip tai suprantama pagal MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą (žr. MAĮ 113 straipsnio 1 dalies 3 punkto komentarą).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2022-12-22 Nr. R-5203).

2. Nuo delspinigių mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokestinio ginčo metu - ir mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija. Kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus kompetencijai, atleidimo nuo delspinigių tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

Komentaras

1. Nuo delspinigių mokesčių mokėtoją atleidžia atitinkamas mokesčių administratorius (vietos ar centrinis mokesčių administratorius), o jei vyksta mokestinis ginčas – šią teisę turi centrinis mokesčių administratorius (Valstybinė mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos arba Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos), Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir teismas.

2. Kai atitinkamo sprendimo priėmimas priklauso mokesčių administratoriaus (vietos ar centrinio) kompetencijai, atleidimo nuo delspinigių tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.

2.1. Valstybinė mokesčių inspekcija, priimdama sprendimą dėl atleidimo nuo baudų ir/ar delspinigių, vadovaujasi Atleidimo nuo baudų, ~~ir~~ delspinigių **ir palūkanų** taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. [VA-144](#) „Dėl Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių ir sprendimo formų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 63-2243).

2.2. Atleidimą nuo delspinigių, skaičiuojamų (apskaičiuotų) už muitinės administruojamus mokesčius, reglamentuoja Atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių **ir (ar) palūkanų tvarkos aprašas taisyklės, patvirtintos patvirtintas** Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2004 m. ~~gegužės 7 d.~~ **2025 m. kovo 18 d.** įsakymu Nr. ~~4B-481~~ [1BE-201](#) „Dėl Atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių ir (ar) palūkanų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 79-2820).

3. Atsisakymą atleisti nuo delspinigių mokesčių mokėtojas gali apskūsti šio Įstatymo IX skyriuje nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Mokesčių mokėtojų skundai dėl mokesčių administratoriaus atsisakymo atleisti nuo delspinigių nagrinėjami pagal mokestiniams ginčams nustatytas privalomo ikiteisminio nagrinėjimo procedūras (žr. MAĮ IX skyriaus komentarą), t. y. neigiamas vietos mokesčių administratoriaus sprendimas pirmiausiai turi būti skundžiamas centriniam mokesčių administratoriui – Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (jeigu skundžiamas teritorinės (apskrities) valstybinės mokesčių inspekcijos sprendimas) arba Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (jeigu skundžiamas teritorinės muitinės sprendimas), nesutikus su centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu, skundas paduodamas Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar teismui.

4. Neteko galios nuo 2017-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2695](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26858.